

॥ ५९ ॥ अष्टनलोत्सेधामित्यत्रमलवत्पर्वयुक्तत्वात्तलशब्देन अंगुलं पादं तलेति पाठेऽपि हस्तस्य तलमंगुलोच्छ्रयमेव भवति ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ एकांतगतबुद्धिभिः अव्यभिचस्तिबुद्धिभिः ॥ ६४ ॥
 ॥ ६५ ॥ ६६ ॥ ६७ ॥ इति शांतिपर्वणि मोक्ष० प० नैलकंठीये भारतभाष्ये दीपे त्रिचत्वारिंशदधिकत्रिशततमोऽध्यायः ॥ ३४३ ॥ ॥ ७ ॥ धन्यो सीत्यध्याये भूतपंचकात्मकं शरीरं
 समनस्कं येन सृष्टं यो विद्यासहायो विद्यैकलभ्यस्तं सूर्यद्वारेण विशंतीत्युक्तं तत्रायमर्थः आदित्यमंडलांतःस्थे नारायणे सम्यग्दत्तदृष्टिः पुरुषस्तदेकाग्रतया यदा शरीरं सर्वात्मना विस्मरति तदा दग्धसर्वांगो भवति तत

तत्र सूर्यस्तपति न सोमो भिविराजते ॥ न वायुर्वाति देवेशो तपश्चरति दुश्चरं ॥ ५९ ॥ वेदीमष्टनलोत्सेधां भूमा वास्याय विश्वरुत् ॥ एकपादस्थितो देव ऊर्ध्वबाहु
 रुदङ्मुखः ॥ ६० ॥ सांगानावर्तयन् वेदांस्तपस्तेपे सुदुश्चरं ॥ यद्ब्रह्मा ऋषयश्चैव स्वयं पशुपतिश्च यत् ॥ ६१ ॥ शेषाश्च विबुधश्चेष्टादैत्यदानवराक्षसाः ॥ नागाः सु
 पर्णा गंधर्वाः सिद्धाराजर्षयश्च ये ॥ ६२ ॥ हव्यं कव्यं च सततं विधियुक्तं प्रयुजते ॥ कृत्स्नं तु तस्य देवस्य चरणानुपतिष्ठतः ॥ ६३ ॥ याः क्रियाः संप्रयुक्ताश्च एकांतग
 तबुद्धिभिः ॥ ताः सर्वाः शिरसा देवः प्रतिगृह्णाति वै स्वयं ॥ ६४ ॥ न तस्यान्यः प्रियतरः प्रतिबुद्धैर्महात्मभिः ॥ विद्यते त्रिषु लोकेषु ततोऽस्यैकांतिकंगतः ॥ ६५ ॥ इह
 चैवागतस्तेन विस्मृतः परमात्मना ॥ एवं मे भगवान् देवः स्वयमाख्यातवान् हरिः ॥ ६६ ॥ आसिष्ये तत्परो भूत्वा युवाभ्यां सह नित्यशः ॥ ६७ ॥ इति श्रीमहाभार
 तेशांतिपर्वणि मोक्षधर्मप० नारायणीये त्रिचत्वारिंशदधिकत्रिशततमोऽध्यायः ॥ ३४३ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ नरनारायणावचतुः धन्योऽस्य
 नुगृहीतोऽसि यत्ते दृष्टः स्वयं प्रभुः ॥ न हितं दृष्टवान् कश्चित्पद्मयोनिरपि स्वयं ॥ १ ॥ अव्यक्तयोनिर्भगवान् दुर्दर्शः पुरुषोत्तमः ॥ नारदै तद्धिनौ सत्यं वचनं समुदा
 हृतं ॥ २ ॥ नास्य भक्तास्त्रियतरो लोके कश्चन विद्यते ॥ ततः स्वयं दर्शितवान् स्वमात्मानं द्विजोत्तम ॥ ३ ॥ तपो हितप्यतस्तस्य यत्स्थानं परमात्मनः ॥ न तत्संप्राप्नुते
 कश्चिद्वृत्त्या वा द्विजोत्तम ॥ ४ ॥ या हि सूर्यसहस्रस्य समस्तस्य भवेद्युतिः ॥ स्थानस्य सा भवेत्तस्य स्वयं तेन विराजता ॥ ५ ॥ तस्मादुत्तिष्ठते विप्रदेवा द्विश्च भुवः पतेः ॥
 क्षमाक्षमावतां श्रेष्ठयया भूमिस्तु युज्यते ॥ ६ ॥ तस्माच्चोत्तिष्ठते देवाः सर्वभूतहिताद्रसः ॥ आपो हितेन युज्यंते द्रवत्वं प्राप्नुवन्ति च ॥ ७ ॥

आदित्यपुरुषाकास्मनः क्रमेण पुरुषाकृतिपरित्यज्य अणुः स्मितमात्राकारो न खर्चं द्रमात्राकारो वा भवेत् एवं सूक्ष्मीकृतं मनः अकारार्थं विराजि अनिरुद्धाख्ये हंकारे प्रवेशयेत् तदपि अनिरुद्धाकारतां परित्यज्य उका
 रार्थं सूत्रात्मनि प्रयुज्याख्ये मनसि तदपि मकारार्थं अंतर्यामि संकर्षणाख्ये जीवेशु द्वत्वं पदार्थं प्रविशति तमपि परित्यज्य चतुर्थे र्धमात्रार्थं शुद्धे ब्रह्मणि वासुदेवाख्ये महाकाशकल्पे षट्काशवत्प्रविशेदिति ॥ १ ॥
 ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥